

13.04.2017

D/250/00.04.00/2017

Lausunto maakuntien rahoitusta koskevaan lakiluonnokseen / VM/504/03.01.00/2017

Hallituksen esitys maakuntien rahoituksen täydentämisestä pitää sisällään lisäykset jo eduskunnalle annettuun maakuntien rahoituslakiin ns. muiden tehtävien osalta. Kauhajoen kaupunki ottaa kuitenkin kantaa rahoituksen kokonaisuuteen.

Rahoituksesta lausumista vaikeuttaa se, että laskelmat perustuvat pääosin valtion ja kuntien vuoden 2017 talousarvioesityksiin ja todellinen tilanne täsmentyy vasta tilinpäätöksissä. Lisäksi tiedot on laskettu vain yhden vuoden perusteella, vaikka lopullisessa laskelmassa tullaan käyttämään kahden vuoden keskiarvoa rahoituksen pohjana.

Uusien maakuntien rahoitus määräytyy asukasmäärän, ikäryhmäkohtaisten tarvetekijöiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden tarvetekijöiden, kasvupalveluja kuvaavien tekijöiden sekä asukastiheyttä, vieraskielisyyttä, maatalousyrittäjiä, hyvinvoinnin edistämistä kaksikielisyyttä sekä saaristoisuutta koskevien kertoimien kautta. Rahoituksen määräytymisperusteiksi tulisi lisäksi valita sekä palvelutarvetta että maakuntien olosuhteita ja ominaisuuksia kuvaavia tekijöitä.

Uuden maakunnan rahoitus on selkeä, mutta kriteerien painoarvojen perusteella rahoitus ei näyttäisi jakautuvan maakuntiin täysin oikeudenmukaisella tavalla, vaan yleiskatteellisen rahoituksen erot maakuntien välillä ovat suuret. Kauhajoen kaupunki pyytää kiinnittämään lakivalmistelussa huomiota siihen, että rahoituksen määräytymiskriteerit vastaisivat paremmin nykyistä rahoitusta ja maakuntien tarvetta.

Maakuntaudistuksen yhteydessä valtionosuuksien laskentaperusteista poistuu työpaikkaomavaraisuustekijä, jonka vaikutus ei ole kovin suuri, mutta toteutuessaan se vähentää entisestään Kauhajoen kaupungin rahoitusta.

Suunnitellussa rahoitusmallissa ei ole otettu huomioon kuntien vastuulla nykymallissa olevaa osuutta työmarkkinatuen kustannuksista. Maakuntaudistus esitetyssä muodossa siirtää kunnilta maakunnille pääosan niistä toiminnoista ja välineistä, joilla kunnat voivat vaikuttaa työmarkkinatukimenojen määrään. Kauhajoen kaupunki esittää, että työmarkkinatuen kustannusten maksuvastuun tuleekin olla selkeästi sillä taholla, jolla oikeasti on mahdollisuudet siihen vaikuttaa.

13.04.2017

D/250/00.04.00/2017

Kauhajoen kaupunki pitää hyvänä, että maataloustukiin ja tienpitoon käytettävä rahoitus kohdistetaan erillisrahoituksen kautta. Edelleen Kauhajoen kaupunki pitää tärkeänä, että yleiskatteellisen rahoituksen ulkopuolelle jäävien erillismomenttien määrärahojen kohdentamisen maakuntiin pitää olla läpinäkyvää ja maakuntien tulee olla mukana kohdentamisprosessissa.

Esitysluonnoksella ehdotetaan lisättäväksi maakunnan rahoituksen harkinnanvaraiseen korotukseen siirtymäajaksi erityinen erä, jolla voitaisiin tasoittaa siirtymäkaudella tapahtuvia merkittäviä rahoituksentason alenemia. Kauhajoen kaupunki näkee, että koska kyseessä on iso uudistus, jonka kustannus- ja talousvaikutuksia on mahdoton täysin arvioida, on hyvä, että lainsäädäntö mahdollistaa yksittäisten poikkeustapausten huomioon ottamisen. On tärkeää, että ko. harkinnanvarainen korotus tulee rahoitettavaksi valtion varoista, eikä sitä tehdä maakuntien rahoitusta vähentämällä.

Lakiluonnoksen mukaan maakuntien perustamisesta ja tehtävien siirrosta aiheutuu sekä suoria että epäsuoria muutokustannuksia, joista jälkimmäiset jäävät osin maakuntien rahoitettavaksi. Kauhajoen kaupunki näkee, että valtion tulee vastata muutokustannuksista täysimääräisesti. Jos maakunnille ei varata riittävästi resursseja, on vaarana, että valmistelu jää keskeneräiseksi eikä uudistusta pystytä viemään läpi annetussa aikataulussa.

Kauhajoen kaupunki

Heli Silomäki
Talouspäälikkö